

BRASSÓ.

Bérmén, ten levelek el nem fogadtak.

Előzetési árak:
Helyben békén békén, vagy
vidékre postán küldve:
Egyes évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 —
Negyedévre . . . 1 — 75
Külföldre egyséves évre 10 frank.

Egyes évre 10 kr. a kapható
a kaphatóval a Brassó Gáspár
lővelőklubjában

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassomegyei választmányának és a
Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztő: Irda
Brassó, Kapu-utca 26. szám alatt.
horv. a lap szemléltetői által közlemények intézkednek.

Feloldó szerkesztő:
D. ZAKARIÁS JÁNOS.
Zakariás városa nem állnak.

Lapfőnöke:
A Közművelődési Irodalmi és Nemzeti részvétel. Kolozsvár.
Kiadó: Beretinszky Márk — Brassó Közművelődési Könyvtár.

Hirdetők felvételnek a kiadó-
hivatalban

Hirdetési díja:
4 határozó gátló-sor vagy
annak helyére 6 kr. Nagyból és
közvetlen hirdetésekért kért
menny. Minden egyes hirdeté-
snek van egy 10 kr. kiadó
belsőjele

NYitási időtartama sor 10 kr

Hirdetők és Nyitási díjak
előre fizetendik.

Kisiparunk az ezredéves kiállításban.*

Rajta vagyunk, hogy olvasóinkat kel-
lően tájékoztassunk a nemzeti kiállítás szer-
vezési munkálatainak menetéről. Ismeretük
időről-időre azokat a jelenségeket,
melyek az ügyvel kapcsolatban fölmé-
rültek. Mielőtt azonban a jelentőségű
fogva, melyet az intéző körök a kiállítá-
sunk adni óhajtanak, szükségét látjuk ann-
ak, hogy egy-kétszer-nyolcra újra vissza-
térjünk.

Jeleztük az egyes kereskedelmi ka-
maráknak törekvéseit, hogy kerültek volna
ajgarai számára, a kik vagyoni helyze-
tüküldi fogva a kiállításban különösen nem
vethetnek, a kormánytól részesei, 8-10 ezer frtra nagy segítségüket esz-
közlőnek ki.

Az eszme nem új, szűle saját nyu-
morúságuk az a törekvés, mely min-
dent a kormánytól vagy a gyűlésről kesi-
karni meg új dolgokban is, melyekben
csak saját erőkre volna szabad támasz-
kodni. Sikeres alkalmazhat már 1885 ben
a debreceni híres kiállítás alkalmával. Az
akkoriban annyira dícsérték a kiállítás
ily inrealis eszközökre viheto azszó. Az
állam megfizette a kiállítást az egész
hogy kiállításnak, a mi az állami protek-

ciónak mindenesetre egyik legvalószínűbb
és legkevésbé megokolt formája. Ugyan-
ezt akarják most ismételt az iparosoknál
s ily módon teremteni akarnak oly ki-
állítást, mely a polgárok ezreinek és milliói-
nok törekvése és önálló munkája helyett
az államnak mindentől kiterjedő hatalmát
fogja dokumentálni. Egyáltalán nem
látjuk szükségét annak, hogy oly iparosok,
kik erre saját erejükkel nem képesek —
nagyon ritka és telet kivéve — a kiállítá-
sunk részvegyenek. Mert az ily iparosok-
tól nem lehet remélni, hogy a helyi szűk
szegleten túlmenő termelésre képesek len-
nének. Mi célja tehát annak, hogy az or-
szágos kiállítás részvegyenek, ha az eset-
leges megrendelések teljesíteni nem bírják?
A csillogni vágyás, a kicsinyes hiúság ki-
elégítése nem képez nemzeti érdeket, sőt
inkább az a kíváncsiság, hogy ezek az elemek
a kiállításról lehetőleg visszattartsanak.

Azok az összegek, melyeket az ezimen
a kereskedelmi kamarák kérnek, szer-
vekre oly tekintélyesek, hogy a kiállítás
intézői nem igen lesnek abban a helyzet-
ben, hogy a kérelmeknek eleget tesse-
sen. Az azonban, ha a kereskedelmi mi-
nister egyszerűen „az alapok hányára”
utalva, utasítja vissza az ilyen kérelme-
ket, még nem elég. Szükséges volna meg-
mondani az iparkamaráknak azt, hogy na-
gyon rosszul jöttek föl feladatuknak, az
iparos tagjai hiúságát legyeknek kifeje-
ni. Csüljek egészen más lenne: jele-
zni, mire az állam pénz-
től nem lehet szerencze az iparosok hi-
rűségnek s könnyű dicsőségnek maguknak.
Azt a pénzt, mit kérnek, sokkal fontosabb,
sokkal gyűlötebb az beállításokra le-
het és kellene fordítani, mint a mere-
k. Ezeryi eladat vár megoldásra, a
kisipar körében ékei. A tanoncsok-
lak fejlesztése, a műhelybeli oktatás ma-
gasabb színvonalra emelése, az ipartestül-
tek körébe utalt számos teendő csak egy
rész az azoknak a fontos feladatoknak,
melyekről kisiparunk fennmaradása függ, a
melyekhez azonban az iparosok érdekei

lesznek azokat a tényezőket, melyek a
fejlesztés biztosítását s teremteni oly állá-
potokat, a melyek között az iparos vagy
kereskedő, saját magára utalva is, képes
bologdolni és gyarapodni. Nemire képes
ez így ma, nemire vágyik a gyámság
főleg a kisiparos-otály, azt napról napra
vehetjük észre, — de konstansál-
tuk magunknak a kereskedelmi kama-
ráknak ékei jelentéséből is. Ezek, egy-
hanglag konstansálják a kisipar hanyatlá-
sát, a kisiparosok nyomorult helyzetét,
részletezik az ezt bizonyító jelenségeket.
De nem tudunk felhozni egyetlen egy ka-
marát sem, mely az épen nem új jelen-
séggel komolyan szembeállít volna, si-
kerrel csalóval meg amaz általános kö-
zömbösség jogosatlanságát, mely a kis-
iparosoknál velük szemben ékei van ter-
jedve.

Most azonban megragadják a nagy
milliószámú kiállítást, hogy az állam pénz-
től tömest szerencze az iparosok hi-
rűségnek s könnyű dicsőségnek maguknak.
Azt a pénzt, mit kérnek, sokkal fontosabb,
sokkal gyűlötebb az beállításokra le-
het és kellene fordítani, mint a mere-
k. Ezeryi eladat vár megoldásra, a
kisipar körében ékei. A tanoncsok-
lak fejlesztése, a műhelybeli oktatás ma-
gasabb színvonalra emelése, az ipartestül-
tek körébe utalt számos teendő csak egy
rész az azoknak a fontos feladatoknak,
melyekről kisiparunk fennmaradása függ, a
melyekhez azonban az iparosok érdekei

nek előmozdítására hivatott kamarák ez
ideig a legtöbb esetben hozzá sem nyul-
tak. Ha a dolgok így fejlődnek, nem fog-
nak hozzájárulni ezután sem, mert hi-
zen a vizsgálókat segélykeltésére ily módon
mindenképp gyűlölni fog, a nagyipar
mindenképp szorítani fogja őket lelett. A
köz azonban nem ez, hanem az, hogy 25
éve általán nem értünk rá nevelni oly nem-
zedéket, mely a kamarák működésének
irányát adva, volna elég szive töm vala-
mit a kisipar-ok szűzreterek ellenében
és teendői, bíra a kellő szaktudattal, meg
választása meg, hogy azok a kérdés
velejt értenek és az elhanyagolt né-
osztály valódi érdekeivel foglalkozzanak.

A kereskedelmi miniszter meg-
hét, sőt kötelessége megtenni annyit, hogy a
kereskedelmi kamarákat a kiállításról az irány-
ból, a melybe beléptek, visszatérítse és
figyelemztetzi azokra az életbevágó felada-
tokra, melyeket ilyen kezelenyezekkel
ért elhanyagoltak. A kereskedelmi kama-
rák jól teszik, ha jövőre megfontolják a
dolgoikat mindkét oldalát, mielőtt ilyes-
mi határozatokat juttatnak; ha elgondolják,
hogy történik akkor, hogy ha a kisipar-
szereket is szükségét ékei majd annak,
hogy a kiállítás megjelenje, egy-egy ki-
tűntetését közokulájának, és az erre
szükséges pénzint az államtól vár-
ják? Milyen szép kiállítás állana majd így
elő, bizonyítván azt, hogy szép magyar
házakban dusan terem a föld, szaporod-
nak a gyarak s a pénzintézetek milliói,

*) Átvettük a „Budapesti Hírlap” az ékei-
ket, mely már azszó mindent nem értünk
egyet, szemmenetét teljesen ékei, a mi
iparosnak, s a mi kamaráknak állás is na-
gyon megvilágoslatlan látnak. A szék-

TÁRCEA.

Átültetett virág.

Kicsiny virág nőtt békében tul,
Höl fenyőseben két a nap,
Höl székük orom feyegé nyján.
Más földön, más virágok nyjának.

Ártatlan, szép kis leányka,
Hőznék ártatlanság virág!
Szűk székbenk szende fenyén
Szűk ismeretlen lobban új virág.

De mint az ében villám fény
Rivész, ha elomott a virág:
Fűves varázsszó érem, hogyha
Tűgöd a távol földem elakar.

Salix

Lovaglásaim.

— A „Brassó” társaság —
Ira: Dömötör Zoltáné.
(vége)

A mi lovaink, mintha csak a madarak-
kal akarnának versenyezni föl, fölkapott
fejét elkendek mind gyorsabban és gyorsabban
ügetni.

Ér az öreg komandoridörög: „Sok igen-
sen bíró, hogy országos vizgára magát, sem
a haját kapkodja a szék.”

A polka, mazurka és csopori szürzárás

hangjai mellett veszedelmek nélkül eljutottunk
a régi társaság-terre.

A lipczén előtűnt a nagy tömeg kiseri.
Es nem lett volna baj; sőt hirtelint bísi-
gunknak, hogy annyi bannókak láttak. Lovain-
ak vagy minél bannákak, nem tuduk; de
sejtjük, hogy nem mindennapi látvány le-
het. Ngy amon kiáztak a víz, egy öreg li-
berias szűk kísérővel zene mellett lovag-
gók: ezt a cirkuszban pénzért mutat-
gatják.

Ez is akartam egyenesen, hogy bise-
ke tekintetű nézők szék a bannók serege
főit. De hat ember terve, s a verki végy.
Közelében közömbösnek egy kintona szék-
telt meg. A felültetők közt rosszg hang-
szára levem egyet úgrik, utána a többi, és el-
kerendek ott szemint futni, futni, nem egyens
írnyában, hanem az ott leve körönd körül.
Lelekent I tennék ajánlja, lovam nyakába bo-
ruztam és vártam megadással a kasszafőrtől.
„Nassiga, — kálja az öreg Pál — most már
monom a partik egy egymással ellőte, nem pe-
dig egymással utanna. Ne tesik megjelni,
ha csinalja partik: — ho — ho — hopp!”
És csakugy lovaink mint vezénylésre: hopp
egymással átugrálják a körönd körül, és
mindenütt előlük kerülő akadályt föl, föl,
bokrak, a mint a verki szék, lassabban, gyors-
sában, anélkül ugrottak, és a mint szörög
Pál komandoridörög.

Neki is akartam ugrottatni, hogy lesül-
tsem — kard bányában, — egy jó példába bo-
ruztam, de lovam a körben-futástól nem akart
tárgyalni. Kámpolmat kellett egy lecsodáló fa

goly, mire én mint egy sebessé oroztam vagy
a haza havelen szék partik: vutaz: sávra
körtém Pál, hogy állítsa meg lovamat. Egy
lépés a verki dühgőrtől s lovaink egy-
reze megállottak, mintha földbe gögyeztek
volna. Iások ott helyben, a köröndben. A tö-
megé szaporodott földbe kezegatta kört, le-
szaltunk lovainkról, illőleg lecsodáltak, leosa-
toltak föl. Haragunk nagy volt. Az első
pillanatra millió békén talaj éremint lovain-
ak, csak a bannók jött csak. Mert bi-
zonyos voltam benne és ezt a véleményem
társaság is osztották, hogy az történik mire,
Mörög pillanatszerű fogadtuk közeledő ter-
jenket s az anyósok mar-már kitérőben
volt a harag, midőn egy közvetítő epizód ma-
fordultat előt a közönség előtt lejártszand
eszladi drámaisnak. A juene, komolyasága
és a publikum növekedése bokravoltát —
Bannók, körönd falait, partik, földet
magat, egy furcátava: „Nini, az öreg nas-
saga elhagyta a földet, komoly madonja a
szék haját.”

Mi is ékei tekintünk s a szép székbe ka-
pás eszlatszát szék a kék szokoskappalát
ott eszlát, a fa ágán.

Es az anyós haragot, ellőte bannók
kiváratását azszék előtt áll, kopasz tejt, szem-
lentve, sügyezve, mint egy lelapot —
Bannók, körönd falait, partik, földet
magat, egy furcátava: „Nini, az öreg nas-
saga elhagyta a földet, komoly madonja a
szék haját.”

Megindult ottthon a cselapet; a szemre-
hagyás teendő zuoltatott forrom újram nagy

köz, szemre hanyam, hogy nem löstöt a
könyv vősdől.

„Nem — egy mond — mert az a nagy, lo-
a viág legeszlendőbb földbe, mert csakon ezslend
ota lovagok a vasnap délután amonaják
és szaladogák, verki-mellett körbe és — egy-
masztan.” Egy tudam meg, hogy a mi partik-
ak az akkori időben legeszl, tömökment és
elkötvetitől hippeboldom valók voltak.

Egy eszt meg az és eszl lovainak.
Irád földi falat elkötvetitől aszszéknek,
hogy: a ki nem tud aratani, so bannók
araszul.

• • •

Az látszó dacsára és mélysé beszélt
arabon, bíra nem tudtam araszul.

Meg egyezt lovagotam. Igar, nem kértm
terjémtől az engedélyt.

Nem tudott földe,
Az iga, hogy itt már nem én voltam
vesztőben, hanem a lo.

A mult evetben a Schuller-ról randulunk
ki. Azt mondak: menjünk lofalat —
Körmökön: van-e lo, a melyk engem el-
fogja? Székterület meg, a szék földe.

„Hogy az, az én lovam szék kilit elbir.”
— így szék.

Pelők, az az hogy felmászok. A lo
lebel megintgunk, s oya forma kasszálta-
kott tesz, mint a bannók tevéi, mind lecsé-
delnek, hogy gadjuknak a felöltöt meg-
könyvöltek.

„György! mondokm araszölök, nem bíra

